

RESPONSO ad Intimatum Exc. Consilij
Regij Locumtenentialis in causa R. R. D. Pastorum Ecclesi-
ae Reformatae Hod. Melio Vasarhelyensis et Gentiensis, quibus
tit. Ducepsanus Varsienfis Carolus Egerhazi iniungere voluit, ut
obstetricibus baptizandi facultatem in casu necessitatis concederent. Inti-
matum datum fuit Os. 7 Jul. 1761 Posoni, et missum ad Hoffman-
gradiensem

Incluta Universitas

Domini nobis Gratissimè!

Accipimus per Inclutam Universitatem Reuenter ut Deuimus
Gratissimum Excelli Consilij Regij Locumtenentialis Intimatum, in quo
mi Comiti Episcopi Varsienfis, nobis erimim. datur, quod nos dam-
nato Principio illi, quod nempe in nullo necessitatis casu per alium
adeoque neque per obstetricem, verum unice per Praedicantes inflan-
tes baptizari possint adhaec pertinaciter inhaerere obserue-
mur. Insuper postulat a nobis ut nostris principiis Commem-
ens aliquod Intimatum eiusdem Excelli Consilij Locumtenentialis Re-
gi edidicemus.

Incluta Universitas, Dolemus uehementer nos a Iudicio Do-
mino Ducepsano Varsienfi ita accusari, quasi qui soli adhaecum, in
haec Dicepsi, omnes ad Verbi Diuini Ministerium non ordinatos,
atque adeo ipsas etiam obstetrices ab administratione Baptismi arcea-
mus: certe enim non nos solum, sed omnes per hanc Dicepsim vna
per totam Hungariam, et quod longe plus est, per omnes Ecclesias
Reformatas, quae sub Aeolo sunt, nos idem dolemus, et sane omnes
debeant. Carissima enim sunt verba Confessionis Helveticae Arti-
cle xx de Baptismo sequentia: Docemus Baptismum in Ecclesia
non administrari debere a mulieribus, vel ab obstetricibus. Pau-
lus enim remouit mulierculas ab officio Ecclesiae 1 Cor. xvij. 34.
Baptismus autem pertinet ad officia Ecclesiae

Haec

191
 Haec sunt verba libri nostri Symbolici, à quo in hac Patria denominamur, et à quo nobis recedere aequè nefas est, prout Dominis Romano facta est à Concilio Tridentino

Fatemur autem nos ignorare, quo iure nostrum hoc de Baptismo obsequium proncipium Damnatum vocari possit. Hoc enim certe nullum unquam Concilium damnavit. ipsum etiam Concilium Tridentinum, ubi non probavit sententiam eorum, qui mulieribus in casu necessitatis baptismi sui facultatem concedunt: ita nec eos damnavit, qui eandem facultatem suis Ecclesiasticis reservandam esse docent; sed quæstionem hanc simpliciter intactam reliquit. Quod interim postmodum hæreticus Dominicus supplet, id quod ibi decisum poterat in quidem nobis ad hinc minus præiudicat, quam ipsum Concilium.

Simus autem e contrario Concilium 11^{um} Tridientense canonice Centesimo Anno Christi 1545 exhortatio habuisse: mulier ne baptizetur.

Sæculo 11^o Epiphanius Libro 111^o Tomi 2^o Hæresi 79^a uersus Collyridianæ mulieres dicit: Si mulieribus præceptum esset laicizari Deo aut regulare nunquam operari in Ecclesia oportebat magis ipsam Mariam sacrificium perficere in Novo Testamento quæ indigna est sustinere in propriis sinibus Inuisionem Regem Deum, Filium et Item Filium Dei: cuius uterus Templum factum est ac Domaculum ad Dominum in carne dispensationem, per Dei benignitatem, et admirandum mysterium præparatus est. At non implacuit, sed neque Baptizata dare concedendum est, aliis potius Christus ab ipsa baptismi potius quam à Joanne

Sæculo 11^o eccumate Tertullianus de præscriptionibus hærese dicit: Ipsæ mulieres Hæreticæ, quam præcatis quæ audent docere se forsitan et tingere. id est baptizare. Idem de uelantibus Virginitatibus Capite 1^o Non permittitur mulieri in Ecclesia loqui. sed nec docere, nec tingere, nec offere, nec alias ritibus muneris, nisi dum Sacerdotalis officii formam sibi imitare

Imo in constitutionibus Apostolicis, quæ Romanæ Romanæ episcoporum, Discipulo tribuuntur, hæc hæretice constitutum: non oportet ut mulieres baptizent: et enim impium, et à Christi doctrinæ alienum. Plura non addimus, supra præterea cæcæ, videri aequè Pater Ecclesiæ ac etiam integra Concilia orthodoxorum potuisse nostrum Helueticam fidesionem defendentes, mulieres ab administratione Baptismi arce simpliciter

hæ

Sine ulla casus necessitate exceperint

Quod autem ad Infantes illos attinet, qui nulla sua culpa neque Parentum suorum negligentia aut malitia de uita hæc sine baptizate decedunt. absit a nobis uelut damnatis ad condemnandum. Uimus enim illud Bernhardinum: Non quibus sed contrahis Sacramentum damnat. Simus etiam S. Ambrosium cepisse Valerianum Imperatorem: licet in facto præcedenti baptismi non potuerit) Gratiam Pauli adeptum: ita enim in oratione funebri inter cætera alloquitur: Non quicumque te, Valentine, sed Christus illuminabit Gratiam Spirituali: Ille te baptizauit, quia summa offensa tibi deponunt. Sed dimus nos Deum suam potentiam Sacramentum non attingisse; ut loquitur sententiarum Magister Lombardus Libro 11^o Sententiarum, Distinctione 4^a. Sed ubi Sacramenta ex occultis Diuina prouidentia operantur Deum, sine Sacramentis Gratiam suam cum fidelium libens communicare: Spiritus enim ubi uult spirat Jo 3: 8. In quam sententiam de salute Latronis illius, qui cum Christo Domino Crucifixus erat, et uel facite præsumitur, sine baptizato decessit: item de salute multorum Martyrum, qui ante perceptum baptismum occisi sunt: item de Corneli illo Gentili, et de illis qui in aedibus illius, nondum baptizati Spiritum sanctum aequè ac ipsi ipsi accepisse leguntur Act. 10: 44-47 plura sunt disputata in Concilio quoque Tridentino à Mariano Carmelita; scilicet Paulo Carpino, in Hispania Concilio Tridentino: Libro 11^o; quod Pallavicinus etiam in Hispania Concilio Tridentino: Libro 1^o Capite 4^o agnouit.

Hæc est quæ Inclitæ Universitatibus Sumillimæ Replacæ hæc submittere Jacobe volumus. Demignorum autem Intimatorum Ecclésiæ Concilio Locum tenentibus Regii in Saurem Nostræ expeditionum e Relatoribus duo exempla hæc accludimus. In reliquis gratijs et fauoribus commendati in Submissione persueuimus

Inclitæ Universitatibus

humillimæ atque obsequentissimæ Seruissimæ
 Michael Gieda. Verbi Diuini Ministrus et Ecclésiæ Reformatione Parsarchepiscopis Pastor
 Domini Antonii V. D. M. et Ecclésiæ eiusdem Pastor
 Stephanus Paul V. D. M. et Pastor Ecclésiæ Reformatione
 Gentesiensis.

1761

In nomine Patris. Amen.

**TISZANTIÚLI
REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET
LEVÉLTÁRA**



Inclita Universitas
Domini Nobis Gratiosissimi!

240
3-a
1761

Accepimus per Inclitam Universitatem reuenter, ut Deuotius, Gratiosum
Excelsi Consilii Regii Louuentionalis Intimatum, in quo, ad exposito-
nem Illustrissimi Excellentissimi, ac Reuerendissimi Domini Comitis, Epi-
scopi Vasiensis, nobis irrimini datur, quod nos damnato Principio
illi quod nempe in nullo necessitatis casu per alium, adeoque neque per
Obstetricum, rerum unice, per Prædicantes infantes baptizari possint, adhu-
cum pertinaciter inherere obseruemus. Induper postulatur a nobis ut no-
biscum finapris conueniens aliquod intimatum eiusdem Excelsi Consilii
Louuentionalis Regii exhibeamus.

Inclita Universitas. Dolemus reuementer nos a Titulato Domi-
ni Diocesano Vasiensi ita accusari, quasi qui ob admodum in hac
Diocesi omnes ad Verbi Divini Elencium non ordinaros, atque
ideo ipsas etiam obstetrices, ab administratione Baptizandi arceamus:
certe enim nos solum, sed omnes per hanc Diocesim, imo per to-
tam Hungariam & quod longe plus est per omnes Ecclesias Reformatas,
qua sub celo sunt, hoc idem docemus; et sane omnes Helueticæ Con-
fessionis addit Ecclesiarum Pastores necesse docere debent. Clarissima
enim sunt verba Confessionis Helueticæ Cap. x. de Baptizando Scri:
Docemus Baptizandum in Ecclia non administrari debere a mulieribus
vel ab obstetricibus. Sane enim remouit mulieribus ab officiis Ecclie
Pastoris. Cor. xv. & 34. Baptizamus autem pertinet ad officia Ecclie
siq. Hæc sunt verba Libri nostri Symbolici, a quo in hac patria deuotissi-
mamur, & a quo nobis recedere æque nefas est, prout Dominis Romano
Catholicis a Concilio Tridentino.

Patemur autem nos ignorare quo jure nostrum hoc de Baptizando
Obstetricum Principium damnatum vocari possit: hoc enim certe nullum
unquam Concilium damnauit: ipsum etiam Concilium Tridentinum ubi
non probauit sententiam eorum qui mulieribus in casu necessitatis
baptizandi facultatem concedunt: ita nec eos damnauit qui eandem fa-
cultatem solum Ecclesiarum Reformatarum esse docent; sed quætores
hanc simpliciter intactam reliquit. Quod interim postmodum Catechi-
smus Ritus satisfecit, id quod ibi decerni non erat, id quidem
nobis adhuc minus præiudicat, quam ipsum Concilium. S.
Calimus autem e Contrario Concilium vti Cartbagi-
nense Canone Centesimo Anno Christi 253. cetera Statuisse: Mulie-
re baptizet

Sæculo IVto Epiphanius Lib. III. Co. Tom. II. Hæresi 79 ad-
uersus Colligidanos mulieres dicit: Si Mulieribus præceptum esset

Sacrificæ

1571

+ forsan et fingere ad qd, baptizate eam de Relandii Significans Cap. 17to

Sacrificae Deo aut regulare quidem operari in Ecclia operari ope-
 rebat magis ipsam Mariam sacrificium perficere in
 in Novo Testamento, qua digna facta est suscipere in proprijs Sinitibus
 Universorum Regem Deum, Coelestem Filium Dei: cujus uterus, Pan-
 plum factum est ac domicilium ad Domini in carne Dispensationem,
 per Dei benignitatem & ad mirandum mysterium preparatus est.
 At non contempsit. Sed neque Saphema dare coneretur est, alioquin
 potuisset Christus ab ipsa baptizari potius quam a Joanne.

Saeculo 16to exeunte Tertullianus de praescriptionibus Cap. 4to
 dicit: Ipse mulieres haereticae, quam proceras, quas videt doceret
 1. 8. no. Non permittetur mulieri in Ecclia loqui, sed nec docere nec proge-
 re nec offerre nec alijs vultu muneri, ne dum sacerdotali officio
 sortem sibi vindicare

Imo in Constitutionibus Apostolicis qua Clement. A. no. Aplos
 Discipulo tribuantur, haec habetur Constitutio: Non oportet ut
mulieres baptizent: est enim impium, & a. h. Doctrina alienum.
 Plura non addimus Sufficit patere ex his, veteri ano, Patre, Ecclia
 ac etiam integra Concilia Orthodoxorum putasse nobiscum Theoluet.
 cam Confessione defendentibus, mulieres ab administratione Bapti-
 zationis arcerent simpliciter, sine ulla casus necessitatis exceptione.

Quod autem ad infantem illos adinet, qui nulla sua
 culpa neque Parentum suorum negligentia aut malitia de vita
 hac sine Baptizate decedunt: Estis a nobis ut eos damnatis
adhibere audeamus. Scimus em illud Berhardinum: non prima-
 rio ad contemptum sacramenti damnatis. Scimus etiam Sanctum
 Ambrosium censuisse Valentianum Imperatorem: licet, hinc fato
 praesertim baptizari non potuerit: gratiam Dei fuisse adeptum,
 ita enim cum in oratione funebri inter cetera alliguitur: Non qui
cumque te Valentine ad Christum itum scabit gratia spirituale.
Ille te baptizavit quia humana officia tibi defuerunt. Credimus
nos, Deum suam potentiam sacramenti non alligasse; ut loquid
sententiam Magister Lombardus lib. 11to sententiarum, Distinctione
4ta Sed ut sacramenta ea occulte divina providentia deficiunt
Deum sine sacramenti gratiam suam cum fidelium liberi communi-
care: Spiritus em ubi vult spirat Joh. 3: 8. In quar sententiam
 de Salute latronis illius qui cum Cristo Deo crucifixus erat et ut
 facile presumitur sine Baptizate decejisset. Item de Salute multo-
 rum Martirum qui ante perceptum Baptizatum occisi sunt. Item de
 Cornelio illo Centurione, & de illis qui in aedibus illius non dum
 baptizati spiritum sanctum eque ac etiam accepisse legunt Actus
 18: 44-47 Plura sunt disputata in Concil. qd. Tridentino a Martino
 Carmelita Sesse Paulo Sarpio, in Hist. Concilio Tridentini
 Lib. 16to quod Palavicinus etiam in Hist. Concilio Tridentini

Lib. 18. Cap. 11to agnosit.
 Hoc est quod Inclijta Universitati humilimds replica loco
 submittere hac vice volumus. Deniq; ad antem Intimator Ecclia Con-
 fidei Lovantemsky Regi in Carorum nostri expeditio, e recentio-
 ribus duo exempla hic accludimus. In reliquo gratias & favores
 commendat in Submissione perseveramus

Inclijta Universitatis
 1781.

humilimds atq; obsequentis imi-
 serui

- Michaeli Szudi V. D. M. et Ecclia R. P. N. S. V. G. N. S. P. N. S. P. N. S. P. N. S.
- Stephanus Paal V. D. M. et Pater Ecclia R. P. N. S. P. N. S. P. N. S. P. N. S.